

Dode leeuwen

MICK HERRON

DODE
LEEUWEN

Vertaald door Mario Molegraaf

2019 Prometheus Amsterdam

Voor MSJ

Alle personages in deze publicatie zijn fictief en elke gelijkenis met echte personen, levend of dood, is louter toeval.

Oorspronkelijke titel *Dead Lions*

© 2013 Mick Herron

© 2019 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en Mario Molegraaf

Omslagontwerp en -illustratie Jan van Zomeren

Foto auteur Lee Gillis

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

www.uitgeverijprometheus.nl

ISBN 978 90 446 3544 7

1

Er was een zekering gesprongen in Swindon, dus viel het South-West netwerk uit. In Paddington wisten de monitors vertrektijden, markeerden alles als ‘Vertraagd’, en tot stilstand gekomen treinen verstopten de perrons. In de hal schaarden onfortuinlijke reizigers zich rond koffers, terwijl doorgewinterde forenzen zich naar de pub begaven of naar huis belden met ijzersterke alibi’s voor ze contact maakten met hun geliefden in de stad. En zesendertig minuten buiten Londen kwam langzaam een hogesnelheidstrein naar Worcester tot stilstand op een kaal stuk spoor met uitzicht op de Theems. Lichten van woonboten bundelden zich op het oppervlak van de rivier en beschenen een paar kano’s die uit zicht schoten zodra Dickie Bow ze opmerkte: twee fragiele bootjes, op snelheid gebouwd, die door het water sneden op een kille avond in maart.

Alom mopperden passagiers, keken op hun horloges, telefoneerden. Dickie Bow nam zijn rol aan en liet een geërgerd *tsj!* horen. Maar hij droeg geen horloge en hoefde niet te telefoneren. Hij wist niet waar hij heen zou gaan en had geen kaartje.

Drie stoelen verderop friemelde de agent aan zijn aktetas.

De intercom siste.

‘Dit is uw conducteur. Helaas moet ik u melden dat we niet verder kunnen door een seinstoring bij Swindon. Momenteel zijn we –’

Elektrisch gekraak en de stem viel weg, al kon je hem in aangrenzende wagons vaag verder horen praten. Toen kwam de stem terug: ‘– achterwaarts naar Reading, waar vervangende bussen –’

Dit stuitte op een algemeen gegrom van walging en nogal wat gevloek, maar ook, wat op Dickie Bow het meeste indruk maakte, op onmiddellijke voorbereiding. Het bericht was nog niet voorbij eer jassen werden aangetrokken en laptops werden dichtgeklapt, tassen

werden dichtgedaan en stoelen werden verlaten. De trein veranderde van richting en toen stroomde de rivier de verkeerde kant op, en dook het station van Reading weer op.

Er heerste chaos toen passagiers op volle perrons belandden en vervolgens beseften dat ze geen idee hadden waar ze heen moesten. Dickie Bow ook niet, maar hem interesseerde alleen de agent, die onmiddellijk in een zee van lichamen was verdwenen. Maar Dickie was te zeer een oude rot om in paniek te raken. Het kwam weer allemaal bij hem terug. Alsof hij de Spionnenzoo nooit had verlaten.

Alleen zou hij in die dagen een stukje muur hebben gezocht om een sigaret te roken. Kon hier niet, wat niet belette dat nicotinehonger in hem knaagde of een plotse wespscherpe steek in zijn dij stak, zo echt dat hij zuchtte. Hij greep naar de plek, zijn hand streek eerst langs de hoek van een onopgemerkte aktetas, vervolgens langs glibberige vochtige narigheid van een paraplu. Dodelijke wapens, dacht hij. Jullie negen-tot-vijflui hebben dodelijke wapens bij jullie.

Hij werd vooruit gedrongen, of hij wilde of niet, en ineens was alles in orde, want hij had zich weer van zichtbaar contact verzekerd: de agent, een hoed die zijn kale hoofd beschermde, zijn tas onder een arm gestopt, stond bij de roltrap naar de passagiersbrug. Dus schuifelde Dickie langs, omsloten door vermoeide reizigers, de bewegende trap op, bovenaan bewoog hij zijwaarts een hoek in. De hoofduitgang van het station was aan de andere kant van de brug. Hij nam aan dat iedereen deze route zou nemen, wanneer er eenmaal aanwijzingen over bussen werden verstrekt.

Hij deed zijn ogen dicht. Het was geen normale dag. Gewoonlijk zouden tegen deze tijd, even na halfzeven, alle scherpe randjes zijn afgevlakt: hij zou op zijn sinds twaalf uur, na vijf uur stormachtige slaap. Zwarte koffie en een saffie in zijn kamer. Zo nodig een douche. Dan de Star, waar een Guinness met whisky ernaast hem zou laten opknappen of hem zou bijbrengen dat vast voedsel beter kon worden vermeden. Zijn hevige dagen waren voorbij. Indertijd had hij zijn onbetrouwbare momenten gekend: als hij dronken was had hij nonnen voor hoeren versleten en politieagenten voor vrienden; als hij nuchter was, had hij oogcontact gemaakt met ex-echtgenotes, van

zijn kant geen herkenning, van hun kant slechts opluchting. Slechte tijden.

Maar zelfs toen had hij nooit een goudenstandaardagent uit Moskou voorbij zien slingeren zonder hem in de peiling te hebben.

Dickie bespeurde actie: er was een mededeling gedaan over bussen, en iedereen probeerde de brug over te komen. Hij hing lang genoeg bij de monitor rond om de agent te laten passeren, liet zich toen voorwaarts voeren, drie warme lichamen achter. Hij zou niet zo dichtbij moeten zijn, maar de choreografie van menigtes liet zich niet verklaren.

En deze menigte was niet blij. Nu men zich door de kaartpoortjes aan de andere kant had geperst, viel men het stationspersoneel lastig, dat suste, pleitte en naar de uitgangen wees. Buiten was het nat en donker, en bussen waren er niet. De menigte vulde het voorplein. Dickie Bow, geplet in de omhelzing van de menigte, hield beide ogen op de agent gericht, die rustig stond te wachten.

Een onderbroken reis, overwoog Dickie. In dit soort werk greep je je kansen – hij was vergeten dit soort werk niet meer te doen – en de agent was voor hij uit de trein stapte gestopt met zijn kansen af te wegen: hij zou met de stroom meegaan, geen drukte maken, zijn weg vervolgen met welk middel zich ook voordeed. Dickie had geen idee waarheen die weg zou voeren. De trein had Worcester als eindbestemming gehad, maar zou voordien op een heleboel stations stoppen. De agent zou overal kunnen uitstappen. Dickie wist alleen dat hij daar ook zou uitstappen.

En nu kwamen er om de hoek bussen aanrijden, drie. De menigte zette zich schrap, duwde naar voren, en de agent zeilde door de massa als een ijsbreker die door een poolveld sneed, terwijl Dickie in zijn kielzog door ruimtes gleed. Iemand schreeuwde instructies, maar had er de stem niet voor. Lang voor hij was uitgesproken, werd hij overstemd door het gemopper van mensen die het niet konden horen.

Maar de agent wist hoe of wat. De agent ging op de derde bus af, dus bewoog Dickie zich in zijn kielzog zijdelings de chaos door en ging ook de bus in. Niemand vroeg om een kaartje. Dickie liep gewoon door, naar achteren, waar uitzicht was op de agent, twee stoe-

len voor hem. Dickie streek neer en liet zijn ogen dichtgaan. Bij elke operatie was er een rustig moment. Dan deed je je ogen dicht en maakte je de balans op. Hij was mijlen van huis, had ongeveer zestien pond bij zich. Hij had een drankje nodig, en zou er niet gauw een krijgen. Maar het goede was: hij was hier, het was nu, en hij had geen idee gehad hoe erg hij dit had gemist: het leven leven in plaats van zich erdoorheen sukkelen met het natte spul.

Waarmee hij bezig was geweest toen hij de agent had gesignaleerd. In de Star! Een burger zou stomverbaasd zijn geweest: kan niet *verdorie*. Een prof, zelfs een prof die al lang ter ziele was, keek op de klok, dronk zijn Guinness leeg, vouwde *The Post* op en vertrok. Treuzelde bij de bookmakers twee deuren verderop, en herinnerde zich de laatste keer dat hij dit gezicht had gezien en in gezelschap van wie. De agent had een bijrol. De agent had de fles vastgehouden, de inhoud regelrecht in Dickies opengesperde mond geschonken, nadrukkelijk een rol zonder woorden. Het was niet de agent geweest die elektrische rillingen door Dickies ruggengraat had laten gaan... Tien minuten later kwam hij tevoorschijn, en Dickie paste achter hem zijn gang aan: Dickie, die een fret door het bos kon volgen, en zeker een overgeschoten spook. Een vlag uit het verleden. Een echo uit de Spionnenzoo.

(Berlijn, als je het per se wilde weten. De Spionnenzoo was Berlijn, toen de kooien net waren opengemaakt, en angstige schurken uit het houtwerk stroomden als beestjes uit een omgekeerde stronk. Minstens twee keer per dag stond er een of andere zwetende onmisbare in de dop aan de deur die beweerde de kroonjuwelen in een kartonnen doos te hebben: defensiedetails, raketarsenaal, giftige geheimen... En toch stond het, ondanks alle drukke activiteiten, op de pas ontmantelde Muur geschreven: ieders verleden was weggeblazen, maar Dickie Bows toekomst ook. *Bedankt, ouwe. Vrees dat er niet vaak meer een beroep op jouw, eh, bekwaamheden zal worden gedaan... Welk pensioen?* Dus was hij uiteraard teruggedreven naar Londen.)

De chauffeur riep iets wat Dickie ontging. De deur siste dicht en er werd twee keer op de claxon gedrukt: een afscheidsliedje aan de tal-

mende bussen. Dickie wreef over zijn dij waar de rand van een aktetas of paraplu punt hem had geknepen, en dacht na over toeval en de vreemde plekken waar het je heen sleurde. Zoals vanuit een straat in Soho de metro in en er aan de andere kant uit; Paddington in, een trein, dan deze bus in. Hij wist nog steeds niet of dat toeval goed of slecht was.

Toen de lichten uitgingen, werd de bus even een reizende schaduw. Daarna deden passagiers de lampjes boven hun hoofd aan, en blauwe schermen schenen omhoog vanuit laptops, en vuisten rond iPhones gewikkeld werden spookachtig wit. Dickie friemelde zijn eigen telefoon uit zijn zak, maar hij had geen berichten. Er was nooit een bericht. Hij scrolde zijn contactenlijst door en het viel hem op hoe kort die was. Twee stoelen voor hem had de agent zijn krant tot een stok opgerold, klemde die tussen zijn knieën en hing zijn hoed eraan. Misschien sliep hij.

De bus liet Reading achter zich. Door het raam ontrolde zich donker platteland. Op enige afstand gaf een stijgende reeks rode lichten de mast van Didcot aan, maar de koeltorens waren onzichtbaar.

In Dickies hand was het mobieltje een granaat. Toen hij zijn duim over de toetsen wreef, merkte hij het tepeltje op de middelste knop op waardoor je je met je vingers in het donker kon oriënteren. Maar niemand wachtte op Dickies woorden. Dickie was een fossiel. De wereld was verdergegaan, en wat zou zijn boodschap eigenlijk zijn? Dat hij een gezicht uit het verleden had gezien, en dat naar huis volgde? Wie zou dat hebben geïnteresseerd? De wereld was verdergegaan en had hem achtergelaten.

Afwijzing verliep tegenwoordig zachtaardiger. Dickie hoorde af en toe fluisteringen op regels uit het Soho-liedje, en vandaag de dag kregen zelfs de nuttelozen een kans. De Dienst werd, net als iedereen, gefnuikt door regels en regulering: gooi de nuttelozen eruit en ze slijpen je voor de rechter wegens het discrimineren van nuttelozen. Dus kieperde de Dienst de nuttelozen een of andere godverlaten dependance in en verdronk ze in de paperassen, administratieve pesterij bedoeld om hen hun kaart te laten inleveren. Ze noemden hen de trage paarden. De klunzen. De losers. Ze noemden hen de trage paar-

den en ze vielen onder Jackson Lamb, die Dickie tegen het lijf was gelopen, indertijd in de Spionnenzoo.

Zijn mobieltje gaf een piepje, maar er was geen bericht, alleen een waarschuwing dat de accu bijna leeg was.

Dickie wist hoe het voelde. Hij had niets te zeggen. De aandacht vervaagde en richtte zich naar elders. Laptops zoemden en mobieltjes fluisterden, maar Dickie had geen stem. Had geen beweging, afgezien van een vaag rekken van zijn vingers. Het tepeltje op de middelste knop van de toetsen kraste onder zijn duim: *kras kras*.

Er moest een belangrijk bericht worden overgebracht, maar Dickie wist niet wat het was en ook niet aan wie het moest worden gezonden. Een paar heldere momenten was hij er zich van bewust onderdeel te zijn van een warme, vochtige gemeenschap, dezelfde lucht te ademen, dezelfde melodie te horen. Maar de melodie glipte buiten gehoorsafstand, en raakte buiten de herinnering. Alles vervaagde, het tafereel door het raam uitgezonderd. Het landschap bleef de ene zwarte plooi na de andere ontrollen, bezaaid met speldenprikken licht, als lovertjes op een shawl. En toen vervaagden en dimden de lichten, en rolde de duisternis voor een laatste keer over zichzelf heen, en daarna was er alleen de bus die de dodelijke vracht door de nacht vervoerde, op weg naar Oxford, waar hij één ziel minder zou afleveren dan hij had binnengekregen, eerder in de regen.

DEEL 1

ZWARTE ZWANEN

2

Nu de wegwerken eindelijk voorbij zijn, is Aldersgate Street, in de Londense wijk Finsbury, kalmer. Geen plek die je zou uitkiezen voor een picknick, maar niet meer de met voertuigen samenhangende plaats delict waarop het vroeger leek. De hartslag van het gebied is normaal geworden, en de geluidsniveaus mogen dan hoog blijven, de geluiden zijn minder pneumatisch en omvatten soms een flard straatmuziek: auto's zingen, taxi's fluiten en buurtbewoners staren verbijsterd naar het vrijelijk stromende verkeer. Vroeger was het verstandig een lunchpakketje mee te nemen wanneer je met een bus de straat door ging. Nu kon je een halfuur zoetbrengen als je probeerde over te steken.

Het is misschien een geval van stedelijke jungle die zijn rechten opeist, en als je maar goed genoeg kijkt, kan elke jungle zich beroemen op wilde dieren. Midden op een ochtend werd een vos gesignaleerd die van White Lion Court het Barbican Centre in drentelde, en in de bloemperken en waterelementen van het complex zijn vogels en ratten te vinden. Waar het groen over staand water buigt, verschuilen zich kikkers. Als het donker is, zijn er vleermuizen. Dus zou het niet vreemd zijn wanneer voor onze ogen een kat van een van de Barbican Towers neerkwam en zich stokstijf hield bij het raken van de bakstenen. Het dier kijkt alle kanten tegelijk op, zonder de kop te bewegen, zoals katten dat kunnen. Het is een siamees. Bleek, kort-harig, spleetogen, tenger en fluisterstil. Kan, zoals alle soortgenoten, door amper open deuren en dicht geachte ramen glippen. Houdt zich slechts even stokstijf. Dan is ze vertrokken.

Beweegt als een gerucht, deze kat, de voetgangersbrug over, daarna de trap af naar het station en de straat op. Een minder soort kat zou even zijn gestopt voor het oversteken van de zijweg, maar de onze

niet. Ze vertrouwt op haar instincten, oren en snelheid, en is op de stoep aan de overkant voor een bestuurder van een busje is uitgeremd. En dan verdwijnt ze, dat lijkt in ieder geval zo. De chauffeur tuurt boos, maar het enige dat hij kan zien is een zwarte deur in een stoffige nis tussen een kiosk en een Chinees restaurant. Het oude zwarte schilderwerk zit vol verkeersspetters, één vergelende melkfles op de stoep. En geen spoor van onze kat.

Die natuurlijk achterom is gegaan. Niemand gaat Slough House door de voordeur binnen. De bewoners ervan gaan via een sjofel steegje een gore tuin in met muren vol meeldauw en een deur door die de meeste ochtenden, wanneer vocht, kou of hitte hem krom heeft getrokken, een stevige trap nodig heeft. Maar de pootjes van onze kat zijn te subtiel om geweld nodig te hebben, ze is in een oogwenk de deur door en een zigzagtrap op naar een paar kantoren.

Hier op de eerste etage – de begane grond biedt onderkomens aan anderen, aan de chinees New Empire en aan hoe de kiosk dit jaar ook mag heten – doet Roderick Ho zijn werk, in een kantoor dat jungleachtig is geworden door elektrische rommel: afgedankte toetsenborden liggen in hoeken en felgekleurde draden zwellen als ingewandlussen uit rugloze monitors. Op staalgrijze boekenplanken bevinden zich boeken over software, stukken kabel en schoendozen met vrijwel zeker raar gevormde stukjes metaal, terwijl naast Ho's bureau een toren van karton wankelt, gemaakt van de traditionele bouwsteen van de nerd: de lege pizzadoos. Een hoop troep.

Maar wanneer onze kat de kop om de deur steekt, treft ze enkel Ho. Het kantoor is alleen van hem, en Ho heeft dit graag zo, want in de meeste gevallen heeft hij een hekel aan andere mensen, al is nooit bij hem opgekomen dat omgekeerd andere mensen een hekel aan hem hebben. En hoewel van Louisa Guy bekend is dat volgens haar speculaties Ho een plaats ergens rechts op het autismespectrum inneemt, was de vaste reactie van Min Harper dat hij ook hoog scoort op de klootzakindex. Geen wonder dus dat als Ho de aanwezigheid van onze kat had opgemerkt, zijn reactie was geweest een blikje coke naar haar te gooien en hij teleurgesteld was geweest als hij had gemist. Maar iets anders wat Roderick Ho niet over zichzelf heeft be-

grepen, is dat hij een betere schutter is wanneer hij op stilstaande doelen mikt. Hij faalt zelden wanneer hij het halve kantoor door een blikje in de afvalbak gooit, maar het is bekend dat hij soms bij een geringere afstand het punt mist.

Dus trekt onze kat zich ongedeerd terug, om het volgende kantoor te inspecteren. En hier zijn twee onbekende gezichten, onlangs naar Slough House verwezen: één blank, één zwart; één vrouw, één man. Zo nieuw dat ze nog geen namen hebben, en allebei raken ze van de wijs door onze bezoeker. Is de kat een vaste verschijning – is de kat ook een traag paard? Of is dit een test? Ongerust delen ze een blik, en terwijl ze samen een ogenblik verward zijn, glipt onze kat weg en wipt de trap op naar de volgende overloop, en nog twee kantoren.

Het eerste is bezet door Min Harper en Louisa Guy, en als Min Harper en Louisa Guy hadden opgelet en de kat hadden gezien, zou ze zich kapot hebben geschaamd. Louisa zou op haar knieën zijn gegaan, de kat in haar armen hebben genomen en tegen haar behoorlijk indrukwekkende borsten hebben gehouden – en hier dwalen we naar het gebied van Mins mening: borsten die je niet te klein of te groot kunt noemen, maar borsten die precies goed zijn. Terwijl Min zelf, als hij Louisa's tietten lang genoeg uit zijn hoofd kon zetten, een ruwe mannelijke greep in het nekvel van de kat zou hebben gedaan, haar kop zo scheef zou hebben gehouden dat ze een blik konden wisselen en allebei de felieue kwaliteiten van de ander onderkennen – niet de zachte vacht, maar de gratie bij nacht en het lopen in het donker: de roofdieronderstroom die zoemt onder wat een kat overdag doet.

Zowel Min als Louisa zou het hebben gehad over op zoek gaan naar melk, maar ze zouden het geen van tweeën echt hebben gedaan, de bedoeling was aan te geven dat beiden vriendelijk wilden zijn en melk wilden halen. En onze kat zou, volkomen terecht, op de mat hebben gepoept alvorens te vertrekken.

Om River Cartwrights kamer binnen te gaan. En ook al zou onze kat deze drempel even discreet zijn gepasseerd als ze alle andere was gepasseerd, zou dat toch niet discreet genoeg zijn geweest. River

Cartwright, jong, blond haar, bleke huid, met een moedervlekje op zijn bovenlip, zou onmiddellijk zijn gestopt met waarmee hij bezig was – papierwerk of schermwerk, iets waarbij eerder denken dan actie komt kijken, wat misschien de geur van frustratie verklaart die de lucht hier bezoedelt – en de kat in de ogen hebben gekeken tot die, uit ongemak over zo'n onbeschroomde inschatting, het contact verbrak. Cartwright zou niet hebben gedacht aan melk geven: hij zou het veel te druk hebben met het in kaart brengen van de acties van de kat, achterhalen door hoeveel deuren zij moest zijn geglipt om helemaal hier te komen, met zich afvragen wat haar aantrok in Slough House, welke motieven schuilgingen achter haar ogen. Maar nog terwijl Cartwright deze dingen overwoog, zou onze kat zich hebben teruggetrokken en de laatste trap zijn op gegaan, op zoek naar een minder strikte taxatie.

En met dit in gedachten zou zij het eerste van de laatste twee kantoren hebben bereikt: een aangenamer gebied om binnen te paraderen, want hier werkt Catherine Standish, en Catherine Standish weet wat je met een kat moet doen. Catherine Standish negeert katten. Katten zijn adjuncten of interims, en Catherine Standish wil met geen van beide te maken hebben. Een kat bezitten is één stapje verwijderd van twee katten bezitten, en een alleenstaande vrouw zijn van een lettergreep plus vijftig met twee katten staat gelijk aan zeggen dat het leven voorbij is. Catherine Standish heeft haar deel aan angstige momenten gehad maar ze heeft die allemaal overleefd, en wil zich nu niet overgeven. Dus kan onze kat het zich hierbinnen zo behaaglijk maken als het dier wil, maar ongeacht naar hoeveel genegenheid ze dingt en hoe verlegen ze ook haar zachte lengte rond Catherines kuiten wikkelt, verwennerij blijft uit: geen reepjes sardine drooggedept op een Kleenex en voor haar pootjes neergelegd, geen potje room uitgegoten op een schotelje. En omdat geen kat de naam waardig gebrek aan verering duldt, gaat de onze ervandoor en drentelt naar de volgende deur...

...naar Jackson Lambs hol uiteindelijk, waar het plafond afloopt en een scherm het raam verduistert, en het beetje licht dat er is van een lamp komt die op een stapel telefoonboeken is gezet. De lucht is

zwaar van de olfactorische dagdroom van een hond: afhaalen, ongeoorloofde sigaretten, scheten van een dag oud en verschaald bier, maar er zal geen tijd zijn dit te catalogiseren omdat Jackson Lamb verrassend snel weet te bewegen voor een man van zijn volume, liever gezegd hij kan dit wanneer hij er zin in heeft, en geloof maar: wanneer een klotekat zijn kamer binnenkomt, heeft hij zin. In een oogwenk zou hij onze kat bij de keel hebben gegrepen, het scherm hebben opengetrokken, het raam opgedaan en haar op de weg beneden hebben gegooid, waar ze stellig op haar pootjes terecht zou komen, zoals wetenschap én geruchten onderstrepen, maar even stellig voor een bewegend voertuig, want dit was, zoals opgemerkt, het nieuwe bestel op Aldersgate Road. Een gedempte bons en een melodieuze gieren van remmen waren misschien opgestegen, maar Lamb zou het raam inmiddels hebben dichtgedaan en terug zijn in zijn stoel, de ogen dicht; zijn worstachtige vingers verstrengeld op zijn buikje.

Het is dus een gelukkige ontsnapping voor onze kat dat zij niet bestaat, want dit zou een bruut einde zijn geweest. En nog wel twee keer een gelukkige ontsnapping, want juist deze ochtend is het vrijwel ondenkbare gebeurd: Jackson Lamb doet niet achter zijn bureau en maakt evenmin het keukentje bij zijn kantoor onveilig (waarbij hij op het eten van zijn ondergeschikten aast). Ook is hij niet de trap aan het op en af zweven met die griezelig stille tred die hij naar believen aanneemt. Hij bonst niet op zijn vloer, wat River Cartwrights plafond is, vanwege het pleziertje te timen hoelang Cartwright nodig heeft om te verschijnen, en hij is niet Catherine Standish aan het negeren wanneer zij een zoveelste doelloos rapport brengt dat hij heeft vergeten te vragen. Simpel gezegd, hij is er niet.

En niemand in Slough House heeft het flauwste idee waar hij is.

Waar Jackson Lamb was, was Oxford, en hij had een gloednieuwe theorie, eentje om te lanceren ten overstaan van de kostuums in Regent's Park. Lamb's nieuwe theorie was: in plaats van spionnen in de dop naar dure martelbestendigheidskursussen in achteraforden aan de grens met Wales te sturen, zouden ze hen moeten laten oprassen

naar het treinstation van Oxford om het personeel in actie te observeren. Want wat voor training deze lieden ook hadden ondergaan, ze waren stuk voor stuk uiterst bedreven in de kunst geen informatie los te laten.

‘U werkt hier, nietwaar?’

‘Mijnheer?’

‘Had u afgelopen dinsdagavond dienst?’

‘Het informatienummer staat op alle affiches, mijnheer. Als u een klacht heeft –’

‘Ik heb geen klacht,’ zei Lamb. ‘Ik wil alleen weten of u afgelopen dinsdagavond dienst had.’

‘En waarom zou u dat willen weten, mijnheer?’

Lamb was tot nu toe drie keer geobstrueerd. Deze vierde was een korte man met naar achteren, gladgestreken haar en een grijze snor die af en toe uit eigen beweging trilde. Hij leek een wezel in uniform. Lamb zou hem bij de achterbenen hebben gepakt en hem als een zweep hebben laten knallen, maar er was een politiemans binnen gehoorsafstand.

‘Laten we aannemen dat het belangrijk is.’

Hij had natuurlijk een legitimatiebewijs, onder een werknaam, maar hoefde geen visser te zijn om te weten dat je geen stenen in de vijver gaat gooien voor je je hengel uitwerpt. Als iemand het nummer op zijn kaart belde, zouden in Regent’s Park toeters en bellen afgaan. En Lamb wilde niet dat de kostuums vroegen waarmee hij dacht bezig te zijn. Hij wist namelijk niet goed waarmee hij dacht bezig te zijn, en er was geen schijn van kans dat hij deze informatie ging delen.

‘Zeer belangrijk,’ vulde hij aan. Hij tikte tegen zijn revers. Een portemonnee stak zichtbaar uit zijn binnenzak, en uit de binnenkant ervan liet zich een briefje zien van twintig pond.

‘Aha.’

‘Dat vat ik op als een ja.’

‘U begrijpt dat we voorzichtig moeten zijn, mijnheer. Met mensen die vragen stellen op belangrijke vervoersknooppunten.’

Goed om te weten, dacht Jackson Lamb, dat als terroristen zich naar

dit specifieke vervoersknooppunt begaven, ze op een ondoordringbare verdedigingslinie zouden stuiten. Tenzij ze met bankbiljetten wapperden. ‘Afgelopen dinsdag,’ zei hij. ‘Er was een soort storing.’

Maar deze man was al zijn hoofd aan het schudden: ‘Niet ons probleem, mijnheer. Hier was alles in orde.’

‘Alles was in orde, alleen reden de treinen niet.’

‘De treinen reden hier wel. Er waren elders problemen.’

‘Goed.’ Het was lang geleden dat Lamb zo’n lang gesprek had doorstaan zonder zijn toevlucht tot vloeken te nemen. De trage paarden zouden verbaasd zijn geweest, uitgezonderd de groentjes die een test hadden vermoed. ‘Maar waar het probleem ook was, er werden mensen per bus vanuit Reading naar hier gebracht. Omdat de treinen niet reden.’

De wezel trok zijn wenkbrauwen samen, maar had nu een manier ontdekt om een eind te maken aan een dergelijke ondervraging, en maakte meer vaart op het laatste stuk. ‘Dat klopt, mijnheer. Een vervangende busdienst.’

‘En waarvandaan?’

‘Bij die bepaalde gelegenheid, zou ik denken, mijnheer, dat ze uit Reading kwamen.’

Uiteraard, verdomme nog aan toe. Jackson Lamb zuchtte en greep naar zijn sigaretten.

‘U kunt hier niet roken, mijnheer.’

Lamb stak er eentje achter zijn oor. ‘Wanneer gaat de volgende trein naar Reading?’

‘Vijf minuten, mijnheer.’

Lamb gromde een bedankje en ging naar de poortjes.

‘Mijnheer?’

Hij keek achterom.

Met de blik op Lambs revers gericht, maakte de wezel een ritselend gebaar met vinger en duim.

‘Wat?’

‘Ik dacht dat u...’

‘U een fooi ging geven?’

‘Ja.’

‘Oké. Het beste ermee.’ Lamb tikte met een vinger tegen zijn neus. ‘Als u een klacht heeft, er staat een informatienummer op de affiches.’

Toen liep hij het perron op, en wachtte op zijn trein.

In Aldersgate Street waren inmiddels de twee nieuwe paarden in het kantoor op de eerste verdieping elkaar aan het inschatten. Ze waren een maand geleden gekomen, binnen een tijdsbestek van veertien dagen. Allebei verbannen uit Regent’s Park, het hart en de morele top van de Dienst. Slough House, dat niet de echte naam was – het had geen echte naam – stond openlijk bekend als een stortplaats: je werd er gewoonlijk tijdelijk heen verwezen, want wie hierheen werd verwezen, stapte meestal snel op. Dat was de bedoeling van je erheen sturen: een bordje boven je hoofd laten gaan branden met **UITGANG** erop. Trage paarden, werden ze genoemd, *slow horses*. Slough House/ slow horse. Een woordspelletje, gebaseerd op een grap waarvan de oorsprong bijna was vergeten.

Deze twee – die inmiddels namen hebben; hun namen zijn Marcus Longridge en Shirley Dander – kenden elkaar van gezicht in hun vroegere incarnaties, maar afdelingscultuur hield een stevige greep op Regent’s Park, en Ops en Comms waren andere vissen en zwommen in verschillende kringetjes. Dus stonden ze nu, zoals dat overal bij groentjes gaat, even argwanend tegenover elkaar als tegenover de bewoners met vastere voet. Maar de wereld van de Dienst was relatief klein, en verhalen gingen er vaak twee keer rond eer de rook vanuit de wrakstukken verminderde. Dus wist Marcus Longridge (halverwege de veertig, zwart, in Zuid-Londen geboren uit Caraïbische ouders) wat Shirley Dander uit de afdeling Communicatie van Regent’s Park had verdreven, en had Dander, die in de twintig was en vagelijk mediterrans oogde (Schotse overgrootmoeder, krijgsgevangenenkamp in de buurt, Italiaanse geïnterneerde met dagverlof), geruchten gehoord over Longridges met instorting samenhangende mentorsessies, maar geen van beiden had hierover met de ander gesproken, en ook nog nauwelijks over iets anders. Hun dagen waren gevuld geweest met de kleinigheden van op kantoor samenleven en het geleidelijk verliezen van hoop.

Het was Marcus die de eerste zet deed, en die bestond uit één woord: ‘Dus.’

Het was laat in de ochtend. Het Londense weer onderging een schizoïde aanval: ineens stralen zonlicht, waardoor het gore venster-glas opviel, ineens vlogen regen die nauwelijks bijdroegen aan het schoonmaken ervan.

‘Dus wat?’

‘Dus, we zijn hier.’

Shirley Dander wachtte tot haar computer weer opstartte. Nog eens. Er liep gezichtsherkenningsoftware om glimpen die van beveiligingscamera’s waren bemachtigd bij demonstraties om troepen terug te trekken te vergelijken met compositiefoto’s van vermoedelijke jihadisten. Dat wil zeggen: jihadisten die vermoedelijk bestonden, jihadisten die codenamen en dergelijke hadden, maar misschien alleen via geruchten tot bestaan waren gewekt door onbekwaam inlichtingenwerk. Het programma mocht dan al twee jaar over de datum zijn, het was niet zo ver over de datum als haar pc, die de opgelegde eisen verfoeide en dit vanochtend tot nu toe drie keer had laten weten.

Zonder op te kijken zei ze: ‘Op de versiertoe?’

‘Ik zou niet durven.’

‘Dat zou namelijk niet verstandig zijn.’

‘Ik heb het gehoord.’

‘Nou dan.’

Bijna een minuut bleef het daarbij. Shirley kon haar horloge voelen tikken, kon door het bureaublad heen de computer voelen worstelen om weer tot leven te komen. Twee paar voeten bewoog de trap af. Harper en Guy. Ze vroeg zich af waar ze heen gingen.

‘Nu dit geen versierpoging blijkt, kunnen we praten?’

‘Waarover?’

‘Wat dan ook.’

Nu bekeek ze hem nors.

Marcus Longridge haalde zijn schouders op. ‘Of je het leuk vindt of niet, we zijn samen. Het zou geen kwaad kunnen als we meer zeiden dan: deur dicht.’

‘Ik heb je nooit gezegd de deur dicht te doen.’

‘Of wat dan ook.’

‘Eigenlijk heb ik de deur liever open. Dan is het niet zo’n gevangenis-
niscel.’

‘Prima,’ zei Marcus. ‘Zie je wel, we voeren een discussie. Vaak in de
gevangenis gezeten?’

‘Ik ben niet in de stemming, oké?’

Hij haalde zijn schouders op. ‘Oké. Maar er is zes uur en nog wat
over van de werkdag. En twintig jaar van het werkzame leven. We
kunnen die tijd in stilte doorbrengen als je dat liever hebt, maar dan
wordt een van ons gek en de andere gestoord.’ Hij boog zich weer
naar zijn computer.

Beneden sloeg de achterdeur dicht. Shirleys scherm kwam blauw-
achtig tot leven, bedacht zich en crashte weer. Nu er een poging tot
gesprek was geweest, schreeuwde het ontbreken van gesprek als een
brandalarm. Haar polshorloge trilde. Ze kon er niets aan doen, de
woorden moesten worden gezegd.

‘Spreek voor jezelf.’

Hij zei: ‘Waarover?’

‘Twintig jaar werkzaam leven.’

‘Goed.’

‘Eerder veertig in mijn geval.’

Marcus knikte. Het was niet op zijn gezicht te zien, maar hij voelde
triomf.

Hij had het meteen door als er een begin viel te bekennen.

In Reading had Jackson Lamb de stationschef opgespoord, ten be-
hoeve van wie hij een pietluttige, pedante houding aannam. Je ge-
loofde al snel dat Lamb een academicus was: schouders bestrooid met
roos, groene v-hals met vlekken door verkeerd beoordeelde mon-
denvol afhaaleten, rafelige overhemdmanchetten die uit overjas-
mouwen staken. Hij had overgewicht, waarschijnlijk door in biblio-
theken te zitten, en zijn dunner wordende vuilblonde haar was naar
achteren over zijn hoofd geborsteld. De stoppels op zijn wangen ge-
tuigden van lui zijn, niet van hip zijn. Men zei wel dat hij op Timothy
Spall leek, met slechtere tanden.